

Dokument nr. 8:25

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen og Åge Starheim

Forslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen og Åge Starheim om å utrede og gjennomføre tiltak mot tvangsekteskap

Til Stortinget

BAKGRUNN

Tvangsekteskap er dessverre et økende problem i Norge, og en tragedie både for enkeltmenneskene som rammes og innvandrerbefolkningens evne til å integrere seg i det norske samfunnet.

I 2004 fant 80 pst. av norskpakistanske ungdommer sin ektefelle i hjemlandet (VG 1. februar 2006). Ifølge den norske ambassaden i Pakistan oppgir 97 pst. av de som gifter seg at ekteskapet ikke er basert på kjærlighet (Human Rights Service (HRS): Gift til Norge med slektning, N1-3/2005). Mange har liten eller ingen utdanning, noe som går spesielt hardt ut over kvinner. En undersøkelse Human Rights Service (HRS) bestilte fra Statistisk sentralbyrå viste at det faktisk er litt mer vanlig blant annengenerasjons innvandrere fra den tredje verden å inngå såkalte henteekteskap enn for deres foreldregenerasjon. Henteekteskap skjer normalt på initiativ av familien, og internasjonal dokumentasjon underbygger at ufrivillighetsaspektet er størst innenfor denne kategorien av ekteskap.

Forslagsstillerne mener at det å kunne gifte seg med hvem man vil er en grunnleggende rettighet, og at det skal tungtveiende grunner til før denne retten innskrenkes. Samtidig vet vi at tvangsekteskap er et økende problem som må bekjempes av hensyn til dem som blir rammet. Det er derfor viktig å lage tiltak som i størst mulig grad er målrettede, og som i minst mulig grad rammer uskyldige borgere.

Ifølge den norske ambassaden i Pakistan er over halvparten av ektefellene som gifter seg med personer fra hjemlandet under 23 år, og flere er under 18 år. Det er med andre ord ofte svært unge mennesker som kan se ut til å bli presset inn i en uønsket situasjon. Til sammenligning var gjennomsnittlig giftealder i Norge for førstegangsgifte kvinner i 2004 30 år, og for menn 32,9 år. I Danmark har man lenge vært bevisst på problemet med ungdom som tvangsgiftes, og man har derfor en 24-årsgrense for familiegjennforening med ektefelle. Denne aldersgrensen har ført til en drastisk reduksjon i antall henteekteskap, og dermed er også antall tvangsekteskap redusert til et minimum. Det er naturlig å tro at en tilsvarende ordning i Norge vil kunne være minst like vellykket.

Når innvandrere gjennom flere generasjoner henter sine ektefeller i sine respektive hjemland, gjør dette at innvandrerbefolkningen ikke nødvendigvis blir mer integrert over tid. I Danmark har man derfor innført et tilknytningskrav slik at familiegjennforening med ektefelle kun innvilges hvis parets samlede tilknytning til Danmark er større enn til noe annet land, med unntak for dem som har hatt dansk statsborgerskap i minst 28 år. Dette tiltaket har vist seg å være veldig effektivt mot tvangsekteskap, og det er ingen grunn til å tro at en tilsvarende ordning ikke vil være like effektiv i Norge.

I Norge kreves det i dag at de som søker om familiegjennforening skal sikres et inntektsnivå på ca. 170 000 NOK, hvor underhold må oppfylles av den som allerede bor i Norge, hvis en av partene er under 23 år. Dette underholdskravet har en rekke unntak, blant annet hvis sterke menneskelige hensyn tilsier det. I tillegg til underhold kreves det for andre søkere enn de aller nærmeste at den som allerede bor i Norge, skal ha en bolig med plass til å huse dem. Intenjonen bak disse kravene er å sikre den som gjenføres til Norge en anstendig levestandard, men i prak-

sis har det vist seg at denne standarden kan være veldig lav. I Danmark har man løst dette gjennom langt strengere krav til underhold og bolig, for eksempel må man dokumentere evne til å forsørge ektefellen, stille bankgaranti på ca. 50 000 DKK, og ha egen bolig. Norge er et dyrt land, og det er merkelig hvis vi skal ha lavere krav til forsørgerevne enn Danmark hvis intensjonene om å sikre den familiegjenforenede en anstendig levestandard skal etterleves.

Det er god grunn til å anta at ekteskap mellom slektninger benyttes som et verktøy for innvandring til Norge og andre vesteuropeiske land. Forslagsstillerne vil minne om at det tidligere i denne perioden er fremmet forslag om forbud mot ekteskap mellom søskenbarn (Dokument nr. 8:3 (2005-2006)).

Arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen varsler i et intervju i VG 1. februar 2006 en strengere innvandringspolitikk, og kommer med en rekke forslag som ser ut til å være hentet direkte fra Fremskrittspartiets partiprogram. Blant forslagene

som nevnes er aldersgrense for familiegjenforening med ektefelle, krav om at ektepar skal familiegjenforenes i det landet hvor de til sammen har mest tilknytning, strengere krav til forsørgerevne, og forbud mot ekteskap mellom søskenbarn.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen utrede og gjennomføre 24-årsgrense for familiegjenforening med ektefelle, krav om at familiegjenforening ved ekteskap kun innvilges hvis Norge er det landet paret har størst samlet tilknytning til, samt innføring av skjerpede krav til forsørgelsesevne ved familiegjenforening.

2. februar 2006